

Anders kijken naar gedrag: 'Door de ogen van een hond'

Jos Oosting wijst de weg naar een rustige, blije hond

BURGUM - Een hond opvoeden is niet gemakkelijk. Een hond storend gedrag afleren is nog moeilijker. "Nee hoor", zegt hondenkenner en gedragstherapeut Jos Oosting uit het Drentse Yde. "Binnen een uur kan ik een hond afleren te trekken aan de riem." Zes weken geleden kwam er een boek van hem uit, waardoor liefhebbers, amateurs en professionals, ontdekken hoe hij dat doet. Het boek draagt de veelzeggende titel: 'Door de ogen van een hond'.

Door: Karoline van den Donker

Blaffen tegen voorbijgangers aan de overkant van de weg? Bang voor vuurwerk? Onvoorspelbaar bij de kinderen? Grommen tegen de andere honden in huis? Jos Oosting legt uit hoe problemen bij honden ontstaan en hoe je ze oplost. Zijn antwoord klinkt simpel: leer kijken door de ogen van een hond en zorg dat jij 'de alpha' bent van je roedel. De praktijk is moeilijker: alpha ben je niet zomaar en denken als een hond blijkt niet de eerste menselijke natuur. Jos Oosting wijst in zijn boek bladzij na bladzij op details waar 'een gewoon mens' niet snel aan denkt.

Hondentaal

"De meeste mensen weten wel dat een hond communiceert via lichaamstaal en dat je daarbij let op zijn staart, zijn oren en zijn bek. Maar ze kennen niet de vele details", zegt Jan Oosting. "Hoe houdt een hond zijn lichaam? Recht, opzij leunend of in een curve? Strak of ontspannen? Hoe houdt hij daarbij zijn staart? Welke kant kijkt hij uit?" Oosting heeft zijn boek rijk geïllustreerd om de vele, vele signalen die een hond laat zien, bekend te maken. Onder de honderden foto's bevinden zich veel humoristische plaatjes. "Daardoor onthouden mensen het beter."

Neusie-neusie

Als twee honden elkaar ontmoeten begroeten ze elkaar neus aan neus en vervolgens snuffelen ze aan elkaars achterwerk. Een hond die direct naar het achterwerk van een

soortgenoot duikt toont dus geen respect. "En dan zeggen mensen: mijn hond deed niets, die andere hond viel zomaar aan. Ze hebben echter niet goed gekeken," zegt Jos Oosting. "De hond liet dominant gedrag zien."

Ben ik de alpha?

Veel mensen herkennen dominant gedrag van hun hond niet. Ze noemen het irritant gedrag of leggen het uit als angst, enthousiasme en agressie. Jos Oosting bekijkt hondengedrag door de ogen van een hond. Blaffen als er bezoek binnenkomt is een teken van dominantie, evenals voor de voeten van de kok lopen tijdens het koken. Honden die graag op stoel, bank of leuning liggen voelen zich dominant, net als honden die bij mensen op bed liggen. Honden die trekken aan de riem of honden die blij tegen 'de baas' opspringen als hij thuiskomt voelen zich eveneens 'de alpha'. "Een hond denk anders dan mensen", waarschuwt Jan Oosting.

Boerboel in beeld

"Mensen vragen me wel eens: 'hoe moet ik weten wat dominant gedrag is?',", vertelt de gedragstherapeut. Dan zeg ik altijd: "Stel je voor dat de hond niet jou voor zich heeft maar een Boerboel, een Amerikaanse vechthond zo groot als een kalf. Deze honden stralen van nature autoriteit uit. Zou je hond doen wat hij doet als niet jij maar een Boerboel voor hem stond? Elke vraag die met 'nee' beantwoord wordt, wijst op dominant gedrag."

Honden die zich prettig voelen, zijn in balans. De ideale balansmix voor veel honden is zestig procent beweging, vijf procent knuffelen, vijftien procent leiderschap en twintig procent slapen. "Zelfs oudere honden is nog van alles te leren of af te leren," zegt hondengedragstherapeut Jos Oosting. Hij legt uit hoe je dat doet, in zijn boek 'Door de ogen van een hond'. (Foto: Ivonne Annema)

Je hond leidt jou niet

Een hond is een roedeldier en in een roedel is maar één de baas. Honden doen altijd hun best de 'alpha' van het geheel te worden. "Maar jij als hondeneigenaar moet de alpha zijn", zegt Jos Oosting. "Je hond loopt dus niet voorop als hij uitgelaten wordt. Jij gaat als eerste de deur uit, jij bent degene die kijkt of het veilig is om de hoek van de straat. Iedere keer dat je hond die rol van je overneemt dien je hem duidelijk te maken: 'Eh eh, ik ben de alpha'." Het heeft geen zin die boodschap alleen tijdens het uitlaten over te brengen. De alpha, dat ben je niet opeens als je buiten komt, dat ben je ook in huis, elke minuut van de dag. "Je mag best de hele dag met je hond knuffelen", zegt Oosting.

"Alleen ben jij altijd degene die het initiatief neemt. Nooit de hond."

Respect en vertrouwen

Wie het boek 'Door de ogen van een hond' gelezen heeft, zal zich in het vervolg ook afvragen of een hond al dat knuffelen wel zo prettig vindt. "Kom je niet eigenlijk in zijn persoonlijke ruimte? Een hond laat met subtiele signalen zien hoe hij de situatie eigenlijk interpreteert."

Zodra een hond jou als alpha heeft geaccepteerd, wordt hij rustig, is de mening van Oosting. Er valt een last van de hondenschouder wanneer hij niet langer de leiding hoeft te nemen, niet constant alert hoeft te zijn.

Boos worden helpt niet

Voor het worden van een alpha hoeft je een hond niet te straffen, je hoeft niet te schreeuwen en hij heeft geen slipketting nodig, wijst Jos Oosting in zijn boek. Het enige wat een hond nodig heeft is vertrouwen. Voor het geven en verkrijgen van dat vertrouwen, heeft de hondeskundige vele tips.

Wat zegt het kind?

Oosting legt uit waarom het tussen honden en kinderen zo vaak mis gaat. Een klein kind dat op de hond afloopt en bang is, kijkt de hond verschrikt aan, met zijn handen in de lucht en gilt. "Het kind maakt zich groot", wijst Oosting. "Wat betekent dat in de ogen van een hond? De hond denkt: 'Jij maakt je groot? Jij kijkt mij aan? Je bent dominant en wil mij overheersen!'" Een hond met een beetje alpha-gevoel zal daar een stokje voor proberen te steken en op zijn minst even flink grommen.

Ongewenst gedrag afleren

Afleren van ongewenst gedrag vraagt inlevingsvermogen. Hoe

denkt een hond? Hoe neemt een hond waar? Welke betekenis hecht een hond aan de non-verbale boodschappen die de mensen in zijn omgeving geven?

"Een hond let meer op de non-verbale communicatie dan op woorden", zegt Oosting. Hij waarschuwt er in zijn boek zelfs voor dat honden van veel gepraat bang kunnen worden. "Ze begrijpen het niet." Een hond zal ook geen onderscheid maken tussen de klanken van "goed zo" en "het is goed". De kalmerend bedoelde woorden 'het is goed' die een baasje tegen zijn luidblaffende hond spreekt als bezoek de voordeur nadert, hebben dan ook meestal een averechts effect.

Veel geduld

Voor het afleren van ongewenst is gedrag is tevens geduld nodig. In zijn boek beschrijft Oosting tal van schema's die hij heeft bedacht om probleemgedrag positief om te buigen.

Oosting kijkt wat de hond bereikt met het ongewenste gedrag en zorgt vervolgens dat hij dat dus juist niet krijgt. Aanvullend leert hij de hond positieve associaties te maken met gewenst gedrag. Als gedragstherapeut splitst hij het proces richting gewenst gedrag te komen in tientallen kleine stukjes. Met veel oefenen, in kleine, uiterst haalbare stapjes en een consequente reactie leert de hond het doel te bereiken. "Bijna alles is te leren. Sommige gedragsproblemen zijn ingewikkeld, maar de meeste zijn in een paar dagen af te leren, sommigen zelfs in een uur. En wat veel mensen niet weten: ook oudere honden kunnen veranderen."

Het boek 'Door de ogen van een hond' - Perfecte samenwerking voor een blije en rustige hond - verscheen in augustus 2014 en is geschreven en uitgegeven door Jos Oosting. (ISBN 978-90-902-8352-4).

www.honden-coach.nl

Foto is te klein...
is het origineel groter

Jos Oosting begeleidt een roedelwandeling met 25 honden. Hij legt de baasjes uit hoe de ontmoeting tussen hun honden er uit ziet: zoeken ze ruzie, wie staat hoger in rang dan wie, wie zendt conflictsignalen uit en wie kalmeringsignalen. "Zo kan je als baas zien of het ruzie of spelen wordt." (Ingezonden foto)